

Binnen de algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bestond bij de fracties van de VVD en de PvdA de behoefte de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking enkele vragen en opmerkingen voor te leggen inzake de geannoteerde agenda voor de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Ontwikkelingssamenwerking van 16 maart 2017 (Kamerstuk 21 501-04, nr. 193), het verslag van de RBZ Ontwikkelingssamenwerking van 28 november 2016 (Kamerstuk 21 501-04, nr. 192), alsmede de BNC-fiches over de Mededeling van de Europese Commissie over een hernieuwd partnerschap met de ACS-landen (Kamerstuk 22 112, nr. 2264), de Mededeling van de Europese Commissie inzake vervolgstappen voor een duurzame Europese toekomst (Kamerstuk 22 112, nr. 2270) en de Mededeling van de Europese Commissie over de nieuwe EU Consensus on Development (Kamerstuk 22 112, nr. 2271).

De voorzitter van de commissie,
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,
Wiskerke

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele RBZ Ontwikkelingssamenwerking d.d. 16 maart 2017. Zij maken graag gebruik van deze gelegenheid om enkele vragen te stellen aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De leden van de VVD-fractie steunen de inzet van de Minister wat betreft migratie en ontwikkeling. De Minister stelt terecht dat «uiteindelijk mensen voor henzelf en hun kinderen een veilige toekomst moeten kunnen opbouwen in eigen land of regio. Dat is de enige duurzame oplossing». Daarvoor is het wel noodzakelijk om samen te werken met een aantal landen in Afrika en het Midden-Oosten. Hoe groot acht de Minister de kans dat er op korte termijn migratiecompacts worden gesloten tussen de EU en Niger, Nigeria, Ethiopië, Jordanië en Libanon? In het verlengde daarvan zouden de leden van de VVD-fractie graag vernemen welke stappen er de afgelopen maanden zijn gezet om opvang in de regio te verbeteren. Kan de Minister daar concrete voorbeelden van geven?

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de inzet van de Minister op de EU Consensus on Development. Zij zijn daarom benieuwd in hoeverre er binnen de EU nog consensus bestaat over het geven van begrotingssteun aan ontwikkelingslanden, gezien het eerder uitgebrachte rapport van de Europese Rekenkamer over begrotingssteun. De leden van de VVD-fractie hebben eerder Kamervragen hierover gesteld en vragen de Minister of zij het rapport van de Europese Rekenkamer kan agenderen voor de informele Raad op 16 maart a.s.

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele Raad Buitenlandse Zaken voor Ontwikkelingssamenwerking, die 16 maart 2017 zal plaatsvinden. Ook hebben zij kennisgenomen van de Mededelingen aangaande de Herziening van de EU-consensus, Migratie en Ontwikkeling en het EU-Afrikapartnerschap. Zij brengen graag onderstaand in.

Herziening Europese consensus voor ontwikkeling

De leden van de PvdA-fractie kunnen zich vinden in de inzet van de Minister ten aanzien van de EU-consensus. Met name het centraal blijven stellen van het «Leave no one behind-principe», de betrokkenheid van sociale partners en het belang van coherentie achten zij essentieel. De Minister geeft terecht aan dat het een grote uitdaging wordt om de EU-consensus om te zetten naar de praktijk. De leden van de PvdA-fractie vragen welke rol de Minister Nederland hierbij toedicht. Hoe ziet zij de komende maanden voor zich? Zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden om in samenwerking met andere lidstaten voorstellen te doen voor richtlijnen, wanneer de Europese Commissie hierin terughoudend blijft? Op welke termijn verwacht de Minister de eerste concrete resultaten van implementatie te zien?

Daarnaast blijven de leden van de PvdA-fractie zoeken naar de brug tussen de EU-consensus en de meer op de interne Europese dimensie gerichte communicatie over de Werelddoelen van Eurocommissaris Timmermans. De Minister schrijft over de «Better Regulation-agenda» als middel voor meer coherentie. Kan de Minister hier meer inzicht in

verschaffen en aangeven hoe coherentie tussen beide dimensies (en documenten/acties) wordt gewaarborgd?

Mede afgaand op het Verdrag van Lissabon zien de leden van de PvdA-fractie mogelijkheden om in de EU-consensus het belang van beleidscoherentie nog sterker te formuleren en te verankeren. De leden van de PvdA-fractie zijn in dit kader voorstander van een nationale «Eerlijkste Wet.» Een wet die vereist dat nieuw beleid wordt getoetst op de effecten voor ontwikkelingslanden. Hoe kijkt de Minister naar een «Eerlijkste Wet» op EU-niveau, op te nemen in de Consensus?

De leden van de PvdA-fractie steunen de Minister in haar ambitie om zich ervoor in te zetten dat de Gezamenlijke Verklaring over de EU-consensus (te verwachten in juni a.s.) ook ondertekend mag worden door derden zoals ngo's, private sector en kennisinstellingen. Hoe groot acht de Minister de kans dat deze partijen worden betrokken? Indien het lukt om draagvlak te vinden binnen de Raad hiervoor, hoe zorgt de Minister er dan voor dat deze partijen zo snel mogelijk worden betrokken bij het opstellen van de Gezamenlijke Verklaring? Deelt zij de mening dat die betrokkenheid zo snel mogelijk gestalte moet krijgen om tot een zo evenwichtig mogelijke en breed gedragen Gezamenlijke Verklaring te komen?

De leden van de PvdA-fractie zien in de uitvoering van de consensus graag een sterkere verankering van de rollen en belangen van lokale gemeenschappen en sociale partners ten behoeve van breed gedragen en erkende inspanningen, niet enkel op nationaal niveau, maar ook met eigenaarschap en verantwoordelijkheden op regionaal en lokaal niveau. Dit is met name van belang bij de zorg en opvang van (regionale) vluchtelingen en de monitoring en naleving van handelsverdragen (zoals de *Economic Partnership Agreements (EPA's)*). Is de Minister bereid zich hiervoor in te zetten?

De leden van de PvdA-fractie hechten eraan dat bedrijven de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen naleven. Zeker nu de rol van bedrijven expliciet wordt benoemd en omschreven bij de implementatie van de Werelddoelen. Welke mogelijkheden ziet de Minister om de OESO-richtlijnen scherper te verankeren in de EU-consensus? Hoe kijkt zij aan tegen een bindend kader, waarbinnen bijvoorbeeld een klachtenmechanisme voor mensenrechten- en milieuschendingen wordt opgericht? Indien de Minister hier geen toegevoegde waarde in ziet, vragen deze leden of de Minister de bestaande Nationale Contactpunten van de OESO voldoende adequaat en slagvaardig acht om mensenrechten- en milieuschendingen te voorkomen en te bestraffen.

Om ervoor te waken dat handel tussen de EU en ontwikkelingslanden aan beide kanten duurzame (economische) ontwikkeling oplevert, vragen de leden van de PvdA-fractie de Minister zich hard te maken voor verankering in de EU-consensus van de volgende punten:

Naast het belang van wereldhandel dient ook expliciet het belang van regionale en lokale handel te worden opgenomen. Daarnaast is het voor de leden van de PvdA-fractie belangrijk dat lokale gemeenschappen (inclusief) worden betrokken bij grootschalige infrastructurele projecten. Dit moet, gezien praktijken in het verleden, scherper worden vastgelegd.

Migratie en ontwikkeling

De Minister geeft aan bijzondere aandacht te hebben voor het verbeteren van de omstandigheden in Libië. De leden van de PvdA-fractie horen graag van de Minister waar zij de komende tijd in Libië op in wil zetten.

Welke pijlers heeft Nederland binnen het EU-beleid ten aanzien van Libië en zijn deze gericht op zowel Libiërs, regionale migranten als teruggekeerde migranten?

De leden van de PvdA-fractie zijn het eens met de Minister dat een lange termijnvisie in Libië, maar ook in de bredere (irreguliere) migratieaanpak, ontbreekt. Is de Minister bereid de hiaten in het Europees migratiebeleid nogmaals aan te stippen, en daarbij te pleiten voor het steviger inzetten op het bieden van toekomstperspectief?

De Minister schrijft over resultaten bij het aanpakken van mensensmokkel in landen als Niger. Is zij bereid deze resultaten nader toe te lichten? Mensensmokkelaars worden, onder meer in Niger, vaak door de lokale autoriteiten als «normaal» beschouwd. Met als resultaat dat de EU-maatregelen de mensensmokkelaars niet doen stoppen, maar richting een andere, soms nog gevaarlijkere, route duwen. De leden van de PvdA-fractie horen graag van de Minister hoe zij tegen deze constatering aankijkt en vragen hoe dergelijke complexiteit wordt meegenomen in de EU-aanpak van mensensmokkelaars.